

INFORMACE O MOŽNOSTECH STUDIA

UČITELSTVÍ PRO STŘEDNÍ ŠKOLY

- pokyny pro studenty Ústavu filosofie a religionistiky, kteří chtějí získat kvalifikaci pro výuku na středních školách

1. ÚFaR nemá akreditovaný program navazujícího magisterského studia učitelství filosofie. Jedinou možností je proto vzdělávací program v rámci celoživotního vzdělávání (CŽV).
2. Tento program sestává z řady atestů (psychologie, pedagogika, didaktika, praxe), které je možné všechny získávat již v průběhu studia.
3. Program CŽV je placený (16 000,- Kč), ale atesty získané v průběhu řádného studia se odečítají. Tím lze celkový poplatek snížit až na 6 000,- Kč.
4. Po složení SZZK na oboru filosofie či religionistika se student přihlásí do CŽV, nechá si uznat již splněné atesty, předloží závěrečnou písemnou práci a v ideálním případě jde rovnou k závěrečné zkoušce.
5. Didaktiku oboru a odbornou praxi zajišťuje ÚFaR. Výuku didaktiky a pedagogickou praxi koordinuje a informace o ní poskytne Petra Šebešová (petra.sebesova@gmail.com). Ostatní atesty zajišťují katedry psychologie a pedagogiky.
6. Potřebné informace poskytne doc. Gillernová (Katedra psychologie) v konzultačních hodinách ve středu 14-16 – osobně (Celetná 20, č.327) nebo telefonicky (221619769).
7. Podrobnější informace viz odkazy a text níže.

Hlavní stránka věnovaná programu Učitelství pro SŠ:

<http://www.ff.cuni.cz/FF-1413.html>

Stránky pro program Učitelství na katedrách psychologie, resp. pedagogiky:

<http://kps.ff.cuni.cz/cs/studium/program-ucitelstvi/> - akreditovaný učitelský stud. program

<http://kps.ff.cuni.cz/cs/ucitelstvi/odborne-specializacni-a-kvalifikacni-kurzy/ucitelstvi-pro-stredni-skoly/> - Učitelství pro SŠ v rámci CŽV

<http://pedagogika.ff.cuni.cz/node/185>

Termíny a požadavky k závěrečné zkoušce:

<http://kps.ff.cuni.cz/cs/ucitelstvi/odborne-specializacni-a-kvalifikacni-kurzy/ucitelstvi-pro-stredni-skoly/informace-o-studiu/>

Učitelství pro střední školy na FF UK

1. Obecné informace

1.1 Profil absolventa učitelských studijních programů

Absolvent studijního programu Učitelství pro střední školy má osvojeny základní kompetence pro vykonávání učitelské profese, tj. kompetence oborové, pedagogicko-psychologické (včetně příslušných sociálně profesních dovedností), oborově didaktické a metodicko-praktické. Absolvent rozumí školnímu edukačnímu prostředí a svému místu v něm, má vytvořeny komplexy dovedností vázících se k výukové činnosti, rozvoji školské instituce i sebevzdělávání a na základě těchto dovedností je schopen konat ve prospěch žáků i optimalizace edukačního prostředí.

1.2 Uplatnění absolventů učitelských programů

Absolvent dále popsaných způsobů studia získává **úplnou způsobilost pro výkon profese učitele**. Absolventi se dle zákona č. 563/2004 Sb. uplatňují jako učitelé na všech druzích a typech středních škol, dále na vyšších odborných školách; jsou též kvalifikováni pro výuku na druhém stupni základních škol a mohou působit jako lektori.

1.3 Realizace učitelských programů

Profesní vzdělávání učitelství pro střední školy předpokládá oborové studium, pedagogicko-psychologickou, didaktickou a praktickou přípravu. **Oborové studium** vychází z akreditovaných studijních programů a studijních plánů a zajišťují ho oborová pracoviště (katedry a ústavy FF UK). Zde student rovněž plní požadavky **oborové didaktiky a pedagogické praxe**. **Pedagogicko-psychologická příprava učitelů** je v případě pedagogických předmětů zajišťována Katedrou pedagogiky FF UK; odborný garant je PhDr. Martin Strouhal, Ph.D. – martin.strouhal@ff.cuni.cz; psychologické předměty zajišťuje Katedra psychologie FF UK; odborná garanta je doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc. ilona.gillernova@ff.cuni.cz.

Podrobnější informace o cestách a jejich naplnění pro získání úplné učitelské kvalifikaci lze získat na webových stránkách Katedry psychologie FF UK, která USŠ v CŽV organizačně zajišťuje.

2. Jak získat úplnou učitelskou kvalifikaci na FF UK

Získat úplnou učitelskou způsobilost lze na FF UK různými **cestami**, o nichž zde stručně informujeme:

2.1. Základní cesta – prostřednictvím akreditovaných studijních programů zaměřených na učitelství pro střední školy. V bakalářském studiu jde o oborové studium se zaměřením na vzdělávání, v navazujícím magisterském pak o studijní programy učitelství několika jazyků a historie. Tyto programy ve svých studijních plánech zahrnují složku **oborovou** (zajišťují oborové katedry či ústavy), složku **pedagogicko-psychologickou** (garantují katedra pedagogiky a psychologie) a složku **didaktickou praktickou** (zajišťují rovněž oborové katedry a ústavy). Pro každý akademický rok je pro přijímací řízení nabídka

takto zaměřených studijních programů aktualizována. Absolventi těchto navazujících studijních programů jsou připraveni pro výkon profese učitele.

Vedle těchto studijních programů, které byly nově akreditovány v roce 2019, je několik „starých“ studijních oborů zaměřených na učitelství pro SŠ, které byly akreditovány dříve (tzv. dobíhající akreditace). Jejich studenti plní požadavky na pedagogicko-psychologickou složku studia učitelství podle studijního plánu uvedeného v bodě 2.2; typicky v rámci svého navazujícího magisterského studia a skládají SZK:

Státní zkouška z pedagogiky a psychologie pro učitele

Studijní program učitelství pro střední školy završuje státní zkouška, která má dvě části:

- **Oborovou** – včetně didaktiky příslušného oboru (součást SZK v daném oborovém studiu)
- **Pedagogicko-psychologickou** (samostatná část SZK, která oborové SZK předchází. Organizačně ji zajišťuje katedra pedagogiky FF UK.

Pedagogicko-psychologickou část SZK (SZK z pedagogiky a psychologie pro učitele) student může vykonat po absolvování předepsaných pedagogických a psychologických předmětů v požadovaném kreditovém rozsahu, tedy skládá ji ještě před vykonáním oborové SZK.

SZK z pedagogiky a psychologie pro učitele zahrnuje ústní zkoušku z pedagogiky pro učitele a psychologie pro učitele. Termíny přihlášek k této zkoušce i termíny jejího konání jsou uvedeny v harmonogramu příslušného akademického roku. Přihlašování k této SZK probíhá elektronicky. Požadavky jsou uvedeny na webových stránkách katedry pedagogiky.

2.2. Cesta prostřednictvím propojení oborového navazujícího magisterského studia a akreditovaného vzdělávacího programu Učitelství pro střední školy. Umožňuje získat úplnou učitelskou kvalifikaci studentům oborů,

- a) které nemají akreditované navazující magisterské programy učitelství oboru pro střední školy, ale mohou zajistit výuku oborové didaktiky a pedagogické praxe právě i v rámci CŽV;
- b) jejichž absolvovaný obor navazujícího magisterského studia je možné začlenit do skupiny společenskovědních, ekonomických či právních věd, kterým je však didaktika i pedagogická praxe zajišťována s výjimkou didaktiky právních věd až v rámci CŽV.

Po magisterském studiu oboru(ů) lze absolvovat vzdělávací program Učitelství pro střední školy v rámci CŽV, který zahrnuje pedagogicko-psychologickou a didakticko-praktickou složku učitelské přípravy. Vzdělávací program USS v programech CŽV je určen **absolventům FF UK, ale je otevřený i dalším absolventům VŠ**, kteří splní požadavky zápisu do tohoto programu. Frekventanty kurzu jsou absolventi magisterských studijních programů, kteří v oborovém studiu neměli zahrnutou pedagogicko-psychologickou či (a) didaktickou složku nezbytnou pro získání úplné učitelské způsobilosti. Vzdělávací program CŽV tedy doplňuje tyto nezbytné složky a frekventant složením závěrečné zkoušky získává úplnou učitelskou kvalifikaci. **Oborového vzdělávání se tento vzdělávací program CŽV netýká.**

Jak už bylo řečeno, oborová příprava je realizována na příslušných oborových pracovištích v souladu s akreditovanými studijními plány. Její součástí je též didaktická příprava včetně pedagogické oborové praxe. O jejich obsahové náplni a požadavcích ke splnění informují sylaby příslušných předmětů a příslušní vyučující na oborových katedrách.

Předměty pedagogicko-psychologické přípravy pro získání učitelské způsobilosti zajišťují Katedra pedagogiky FF UK a Katedra psychologie FF UK. Jde o následující povinné a povinně volitelné předměty:

- **Povinné předměty pedagogicko-psychologické složky:** (sylaby předmětů a profily vyučujících – webové stránky katedry pedagogiky a katedry psychologie)

Úvod do pedagogiky pro učitele: učitelská profese a edukace v současné společnosti -Zk, kód AUS119001

Tento předmět může být **splněn v bakalářském studiu** (např. také jako předmět volitelný); v navazujícím magisterském studiu student pak požádá o jeho uznání nebo jej může absolvovat i v rámci navazujícího magisterského studia (též jako předmět volitelný).

Pedagogika pro učitele I.: procesy spojené s výukou – Z, kód AUS119002

Doporučeno absolvovat po Úvodu do pedagogiky pro učitele, ale je možné absolvovat souběžně s Pedagogikou pro učitele II.

Pedagogika pro učitele II.: výchovné aspekty a specifické problémy školní edukace -Zk, kód AUS 519001

Doporučeno absolvovat optimálně po Úvodu do pedagogiky a Pedagogice pro učitele I., ale je možné plnit požadavky předmětu souběžně s Pedagogikou pro učitele I.

Úvod do psychologie pro učitele – vývojové a rozvojové možnosti žáka – Zk, kód AUS100003

Také tento předmět může být **splněn v bakalářském studiu** (např. také jako předmět volitelný); v navazujícím magisterském studiu pak student požádá o jeho uznání nebo jej může absolvovat v rámci navazujícího magisterského studia (též jako předmět volitelný). Absolvování předmětu je prerekvizitou zápisu do předmětu Psychologie pro učitele I. a II.

Psychologie pro učitele I. – psychologie žáka a školní třídy - Zk, kód AUS100004

Doporučeno absolvovat v 1. nebo 2. semestru, lze plnit souběžně nebo v libovolném pořadí s Psychologií pro učitele II.

Psychologie pro učitele II. – edukační dovednosti učitele- Z, kód AUS500008

Doporučeno absolvovat v 1. nebo 2. semestru, lze plnit souběžně nebo v libovolném pořadí s Psychologií pro učitele I.

- **Povinně volitelné předměty pedagogicko-psychologické složky.**

Kazuistický seminář – Z

Kazuistický seminář je zaměřený na pedagogické či psychologické aspekty vyučování, student volí podle svého zájmu či zaměření jeden z pravidelně v každém semestru nabízených seminářů, které doporučujeme absolvovat ve 3. nebo 4. semestru, souběžně s pedagogickou praxí nebo následně po jejím absolvování, protože je obsahově na ni vázán.

- Kazuistický seminář – pedagogika, kód AUS519002

- Kazuistický seminář – psychologie, kód AUS500009

Povinně volitelné předměty z psychologie nebo z pedagogiky

Student volí z aktuální nabídky povinně volitelných či volitelných předmětů katedry pedagogiky a psychologie v jakémkoli semestru studia, nejlépe ve 3. nebo 4. semestru navazujícího magisterského studia alespoň jeden.

Informace o realizaci těchto předmětů jsou uvedeny v **rozvrhu katedry pedagogiky a katedry psychologie** na jejich webových stránkách (položka Učitelství pro SŠ) včetně aktuální nabídky povinně volitelných předmětů a jejich kódů. Pokud některý z uvedených povinných nebo povinně volitelných předmětů absolvuje student oborového studia směřující do USŠ (podle bodu 2.2), jsou mu předměty následně uznány pro USŠ v rámci CŽV, když se stane jejich frekventantem.

3. Učitelství pro střední školy – vzdělávací programy CŽV

Jde o MŠMT **akreditovaný** vzdělávací program, jde o program **kvalifikační**. Je součástí nabídky vzdělávacích programů CŽV na FF UK a jde o kurz placený, přičemž výše platby se odvíjí od absolvovaných předmětů v rámci magisterského oborového studia. Akreditovaný vzdělávací program USŠ je možné absolvovat **po ukončení oborového studia magisterského stupně**.

Je možné ho absolvovat ve dvou variantách:

- a) všechny předepsané povinnosti je možné absolvovat v rámci CŽV programu;
- b) různě rozsáhlou kombinací splnění studijních povinností v průběhu magisterského studia (např. jako volitelné předměty) a doplnění zbývajících v rámci CŽV. Předměty absolvované v magisterském studiu jsou pak uznány v CŽV.

3.1 Učitelství pro střední školy

Akreditovaný vzdělávací program USŠ lze absolvovat po ukončení magisterského oborového studia a je určen absolventům těch magisterských oborů, které nabízejí oborovou didaktiku.

Pro **pedagogicko-psychologickou složku** přípravy pro úplnou učitelskou způsobilost jsou obsahové požadavky vzdělávacího programu pro pedagogiku pro učitele a psychologie pro učitele totožné s uvedenými požadavky v **bodě 2.2** tohoto textu. Vždy zajišťují katedry pedagogiky a psychologie.

V **didaktické a praktické složce** úplné učitelské způsobilosti plní student požadavky dvou předmětů:

Oborová didaktika – Zk

Pedagogické praxe ... (vztahující se ke konkrétnímu oboru – vyučovanému předmětu) – Z

Oba předměty garantují oborové katedry a ústavy, které je i vypisují . V současné době je **Oborová didaktika** a na ni navazující **Pedagogická praxe** realizována podle uvedeného přehledu na těchto katedrách či ústavech:

Přehled oborových didaktik a jejich garantů:

- Didaktika anglického jazyka / PhDr. Tomáš Gráf, Ph.D.
- Didaktika českého jazyka a literatury / Mgr. Kateřina Šormová, Ph.D.; PhDr. Andrea Králíková, Ph.D.
- Didaktika dějepisu / Mgr. Marek Fapšo, Ph.D.
- Didaktika dějin hudby a hudební teorie / doc. Mgr. Eduard Douša, Ph.D.
- Didaktika filozofie / Mgr. Matěj Král, Ph.D.; Mgr. Petra Šebešová, Ph.D.
- Didaktika francouzštiny / Mgr. Miluše Janišová; Mgr. Magdalena Kučerová, Ph.D.
- Didaktika latinského jazyka a literatury / Mgr. Martina Vaníková, Ph.D.
- Didaktika němčiny / Mgr. Věra Hejhalová, Ph.D.
- Didaktika pedagogiky / doc. Hana Kasíková, Ph.D.; PaedDr. Eva Valášková Vincejová
- Didaktika psychologie / doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.; PhDr. Eva Šírová, Ph.D.
- Didaktika sociologie / Mgr. Petr Lupač, Ph.D.
- Didaktika španělštiny / doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.

Vzdělávací program je možné absolvovat kdykoli po ukončení oborového magisterského studia (bezprostředně či s časovým odstupem). Pokud studenti oborového studia na FF UK uvažují o završení úplné učitelské způsobilosti (zákonem určené splnění odborných podmínek pro výkon profese učitele), mohou již v průběhu svého oborového magisterského studia plnit povinnosti vzdělávacího programu Učitelství pro SŠ v rámci volitelných nebo povinně volitelných předmětů, které povinně zapisují do SISu. Jde tudíž o všechny předměty pedagogické a psychologické učitelské přípravy **uvedené v bodě 2.2.** Rovněž mohou plnit požadavky Oborové didaktiky a Pedagogické oborové praxe. Avšak je třeba zdůraznit, že kteroukoli část či kterýkoli jednotlivý předmět může splnit frekventant vzdělávacího programu až v průběhu jeho realizace (tedy po zápisu do kurzu).

Po ukončení magisterského studia svého oboru (složením SZK) pak mohou absolventi podat **příhlášku do vzdělávacího programu USŠ** a společně s touto přihláškou předloží „Přílohu k přihlášce do kurzu CŽV“, na které žádají o uznání předmětů, které absolvovali v magisterském studiu.

Organizační záležitosti USŠ zajišťuje katedra psychologie, tajemnicí vzdělávacího programu je Inka Dvořáková. Na základě předložení všech administrativních dokladů (uvedených na webových stránkách katedry psychologie <http://kps.ff.cuni.cz> pod položkou KURZY CŽV, dále Učitelství pro SŠ, dále Informace k zápisu) bude uchazeč zapsán do vzdělávacího programu USŠ..

Po splnění všech požadavků studijního plánu Učitelství pro střední školy v rámci CŽV lze přistoupit k závěrečné zkoušce (ZZK), která je povinná pro všechny frekventanty a zahrnuje

- obhajobu závěrečné práce,
- zkoušku z pedagogiky pro učitele a psychologie pro učitele

- zkoušku z oborové didaktiky.

Podrobné informace jsou rovněž uvedeny na webových stránkách katedry psychologie, tj. <http://kps.ff.cuni.cz> dále KURZY ČŽV, pak Učitelství pro SŠ, pak Podrobnější informace.

Odbornými garanty studijního programu Učitelství pro střední školy a Učitelství pro střední školy – společenské, ekonomické vědy a právní vědy jsou:

PhDr. Martin Strouhal, Ph.D., katedra pedagogiky, martin.strouhal@ff.cuni.cz,

doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc., katedra psychologie, ilona.gillernova@ff.cuni.cz

Tajemnice vzdělávacích programů ČŽV je Inka Dvořáková, katedra psychologie inka.dvorakova@ff.cuni.cz

(Převzato a zkráceno z <https://www.ff.cuni.cz/studium/bakalarske-a-magisterske-studium/ucitelstvi-pro-stredni-skoly/>)

Dílčí atestace programu Učitelství v rámci ČŽV

1. semestr Úvod do pedagogiky pro učitele (ZK)
Úvod do psychologie pro učitele - vývojové a rozvojové možnosti žáka (ZK)
2. semestr Pedagogika pro učitele I (Z)
Psychologie pro učitele I - psychologie žáka a školní třídy (ZK)
3. semestr Pedagogika pro učitele II (ZK)
Psychologie pro učitele II – edukační dovednosti učitele (Z)
3. a 4. semestr Oborová didaktika (ZK)
4. semestr Oborová pedagogická praxe (Z)
Práce učitele se školní třídou (Z),
Kazuistický seminář : pedagogika a reflexe z pedagogické praxe **nebo**
Kazuistický seminář: psychologie a reflexe z pedagogické praxe (Z)

Převzato z:

<https://kps.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/sites/52/2020/07/Podrobn%C4%9Bj%C5%A1%C3%AD-informace.docx>

Pozor!!! Předmět Práce učitele se školní třídou je vypisován pouze pro frekventanty kurzu ČŽV. Pokud chcete splnit všechny předměty před ukončením Mgr. studia, запиšte si místo tohoto předmětu nějaký z nabídky volitelných kurzů na Katedře psychologie.

Jak se přihlásit do kurzu Učitelství v rámci CŽV

Informace pro studenty, kteří absolvují oborový magisterský nebo navazující magisterský studijní program, během kterého si realizovali formou volitelných seminářů předměty studijního vzdělávacího programu Učitelství pro SŠ.

Zápis do kurzu CŽV Učitelství probíhá u Inky Dvořákové, tajemnice kurzu CŽV, Katedra psychologie FFUK, Celetná 20, Praha 1, 3. patro, dveře č. 326.

Co je třeba vzít s sebou k zápisu do kurzu:

1. OP
2. Notářsky ověřený diplom – dodatek k diplomu, v případě že ještě není vystaven, potvrzení ze studijního oddělení o absolvování oboru
3. Fotku na index – 3.5cm x 4.5 cm
4. Pokud frekventant kurzu žádá o uznání zkoušek (z Učitelství z předchozího studia), dokládá dodatkem k diplomu, pokud nejsou tyto předměty součástí dodatku, nebo ještě není diplom vystaven, pak doloží ještě kopii indexu, kde budou zvýrazněny atestace, které absolvent/-ka plnil/-a při svém oborovém studiu z Učitelství pro SŠ.

Pokud neplnil v průběhu svého oborového studia předměty z Učitelství, ale po absolvování je již zaměstnán na střední škole, doloží pedagogickou praxi potvrzením na hlavičkovém papíře s rozsahem předmětu, který učí na SŠ – limit pro pedagogickou praxi – výuku na SŠ je 50 hodin.

Co je třeba vyplnit:

1. Žadatel/-ka o zápis do kurzu vyplní přihlášku, dále přílohu k přihlášce - žádost o uznání atestací (doplní roky, kdy absolvoval/-a atestace), od celkové ceny tohoto kvalifikačního kurzu bude odečtena určitá částka podle toho, které dílčí atestace žadatel/-ka má splněny.
2. Formulář k zápisu do kurzu (na místě)
3. Vyplní index (na místě)

Na základě uznaných atestací garantem kurzu doc. Gillernovou, bude žadatel/-ka informován/-a o splněných atestacích mailem a bude stanovena cena kurzovního, na kterou bude vystavena faktura. Fakturu platí žadatel/-ka nejlépe převodem, uvede variabilní symbol faktury, pro jistotu dá jméno do poznámky.

Zápisem do kurzu se frekventant kurzu řídí termíny přednášek a cvičení pro frekventanty, jak jsou uvedeny a aktualizovány na <http://kps.ff.cuni.cz/cs/ucitelstvi/odborne-specializacni-a-kvalifikacni-kurzy/ucitelstvi-pro-stredni-skoly/informace-o-studiu/>

Na těchto webových stránkách najde i pokyny k průběhu studia, požadavky k dílčím i závěrečným zkouškám atd.

Převzato z:

http://kps.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/sites/52/2015/12/ucitelstvi-pro-st%05%99edn%03%AD-%05%A1koly-info-k-z%03%A1pisu.rtf_.doc

Přihláška a žádost o uznání předmětů ke stažení zde:

<http://kps.ff.cuni.cz/wp-content/uploads/sites/52/2015/12/u%04%8Ditelstv%03%AD-pro-st%05%99edn%03%AD-%05%A1koly-p%05%99ihl%03%A1%05%A1ka.doc>

Závěrečná zkouška

Závěrečná zkouška akreditovaného kurzu CŽV „USŠ“ zahrnuje:

1. Odbornou rozpravu nad závěrečnou písemnou prací (příloha č. 1)
2. Zkoušku z pedagogických a psychologických disciplín pro učitele (příloha č. 2)
3. Zkoušku z oborové didaktiky (požadavky budou frekventantům upřesněny vyučujícím didaktiky na příslušném oboru)

Seznam studijní literatury, která byla využita při přípravě pro závěrečnou zkoušku z psychologie a pedagogiky pro učitele bude předložen u této zkoušky.

Závěrečné zkoušky se konají před komisí složenou ze zástupců katedry pedagogiky, katedry psychologie a oborových didaktiků jednotlivých kateder. Jsou organizovány ve třech termínech v průběhu každého akademického roku:

- 1.10. – 31.10. běžného roku
– přihlášku a závěrečnou práci odevzdat do 1.9. b.r.
- 1.1. – 31.1. b.r.
– přihlášku a závěrečnou práci odevzdat do 1.12. b.r.
- 15.5. – 31.5. b.r.
– přihlášku a závěrečnou práci odevzdat do 15.4. b.r.

Obecně jsou požadavky k závěrečné zkoušce dány nároky spojenými s nezbytnými vědomostmi a dovednostmi ke zvládnutí profese učitele na střední škole, akcentují část profesní kompetence, která souvisí s didaktickými, diagnostickými a sociálněpsychologickými dovednostmi v návaznosti na dovednosti oborové.

Úspěšné zvládnutí závěrečné zkoušky zakládá nárok na „Osvědčení učitelské způsobilosti“, které vydává UK FF a které je plnohodnotným vysokoškolským dokladem pro učitelské působení na středních školách.

Závěrečná písemná práce

Rozsah a formální náležitosti práce: 20 - 30 stran normalizovaného textu (1800 znaků na stránku); práce má název, obsah, vlastní text a seznam literatury (minimálně 5 titulů, bibliografické údaje podle platné ČSN. Vázaná forma (stačí rychlovazáče apod.).

Podoba prohlášení na 2. str. práce:

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů a literatury, práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne

Podpis

Volba tématu: frekventant má možnost vybírat různá témata, konzultovat s učiteli kateder pedagogiky a psychologie či didaktiky jednotlivých oborů. Práce může být teoretická či teoreticko-empirická, zaměřená na pedagogicko-psychologickou syntézu zvolené

problematiky. Nelze se spokojit s pouhým kompilačním charakterem práce, je třeba, aby se v ní projevil i vlastní názory, myšlenky, popř. teoreticky reflektované zkušenosti autora, dílčí výzkumy.

Odevzdání závěrečné práce: Jeden exemplář práce bude odevzdán spolu s přihláškou k závěrečné zkoušce a dokladem o absolvování všech předepsaných atestací k rukám Inky Dvořákové (č. dveří 326, 3. patro, Celetná 20, Praha 1).

Prezentace práce: Práce je prezentována u závěrečné zkoušky a její hodnocení je součástí výsledků této zkoušky.

Zvláštní případy

(informace od paní Inky Dvořákové)

- **Studium filosofie v kombinaci s magisterským učitelským oborem**

Kromě oborové didaktiky a praxe absolvuje student/ka všechny předepsané kurzy v rámci akreditovaného učitelského studia na druhém oboru. Poté se přihlásí do kurzu Učitelství pro SŠ v rámci CŽV, splní oborovou didaktiku filosofie a pedagogickou praxi, pokud tak neučinil/a během studia, a přihlásí se k závěrečným zkouškám. Spolu s přihláškou odevzdá student/ka i závěrečnou práci, která však může být pouze zkrácenou verzí diplomové práce z učitelského oboru. Zkouška z pedagogiky a psychologie bude pouze formální, hlavním obsahem zkoušky bude didaktika filosofie. Cena kurzu bude v tomto případě jen poměrná, orientačně kolem 1500 Kč.

- **Studium učitelství v případě doktorandů**

Studenti se běžným způsobem přihlásí do kurzu Učitelství v rámci CŽV a plní si povinnosti stejně jako ostatní. U interních doktorandů, kteří přinesou doklad o studiu v prezenční formě z odd. vědy, je cena kurzu snížena na 6000 Kč, i když nemají nic splněno.

- **Studium učitelství v případě absolventů pedagogické fakulty**

Studenti, kteří absolvovali studium na pedagogické fakultě, se individuálně domluví s paní Inkou Dvořákovou. Po předložení seznamu všech absolvovaných předmětů na PedF jim budou některé předměty pedagogicko-psychologické složky uznány.

POPISY JEDNOTLIVÝCH KURZŮ

Oborová didaktika a oborová praxe

Předmět je v ZS 2020/21 vypisován jako běžný volitelný kurs ÚFaRu s týdenní frekvencí, přesná podoba organizace výuky bude domluvena s účastníky kurzu na úvodním setkání (určitá část kurzu by po dohodě mohla probíhat blokově o víkendech místo pravidelné týdenní výuky).

! Předmět je vypisován pouze 1x za rok v zimním semestru !

Kurs je určen pro všechny studenty, kteří mají zájem vyučovat filosofii na střední škole, uvažují o tom nebo by rádi z jiných důvodů rozvíjeli své pedagogické schopnosti. Převážná část kursu bude věnována konkrétním vzdělávacím metodám a možnostem jejich uplatnění ve výuce filosofie. Kurs bude zahrnovat především přímé zkoušení různých metod či postupů, společné hodnocení jednotlivých výstupů a řízenou diskusi, doplňovanou výkladem vyučujících. Účast bude nabídnuta také zájemcům z řad středoškolských studentů, kteří budou pomáhat při reflektování výukových aktivit.

Požadavky ke zkoušce:

- aktivní účast na semináři včetně plnění průběžných úkolů
- příprava, uskutečnění a reflexe vlastního pedagogického výstupu na semináři
- sestavení plánu vyučovacího bloku a jednotlivé vyučovací hodiny, včetně jejího předvedení v rámci zkoušky

Na začátku kursu dostanou účastníci podrobná kritéria pro jednotlivé požadavky a popis způsobu stanovení výsledné známky.

Seminář bude i v případě distanční výuky probíhat interaktivní formou online, požadavky k získání atestu se nemění.

Sylabus

Cíle předmětu:

Po skončení kursu by měl být účastník schopen

- uvést a zdůvodnit, jaké cíle by měla naplňovat výuka filosofie na střední škole
- s ohledem na stanovené cíle sestavit plán (historicky či tematicky vymezeného) vyučovacího bloku a podrobný plán jednotlivé vyučovací hodiny
- užívat rozmanité metody pedagogické práce, jejichž propojování by mělo co nejlépe naplňovat potřeby žáka
- připravit, uskutečnit a reflektovat vlastní pedagogický výstup
- reflektovat a navrhnout konkrétní úpravy postupu jiných pedagogicky činných osob

Obsah kursu:

Probírána budou tato obecnější témata:

- koncepce středoškolské výuky filosofie
- složky vyučovacího procesu s ohledem na potřeby a motivaci žáka
- cíle výuky
- problémově zaměřená výuka
- filosofické dovednosti a jejich hodnocení
- sestavování plánu hodiny a vyučovacího bloku
- sestavování plánu kurzu

Konkrétněji se budeme soustředit především na tyto, pro výuku filosofie zásadní, metody, nástroje a témata:

- výklad, umění vysvětlovat, umění ukazovat a úvod k vizuálním pomůckám
- dialogická metoda a diskuse
- skupinová práce
- učení z textu, práce s textem
- metoda objevování a řízeného objevování
- práce s pojmy a argumentace
- metody pro psaní textů
- testy a ústní zkoušení, hodnocení a zpětná vazba

V případě zájmu studentů se můžeme zaměřit i na tato témata:

- myšlenkové experimenty
- hry, simulace, hry rolí: metody aktivního učení
- samostudium, domácí úkoly a referáty
- využití videa a počítače ve výuce
- návštěvy a exkurze
- procvičování pod dohledem učitele, učení pro zapamatování, vybavovací pomůcky

Povinná literatura:

- Petty, Geoff. Moderní vyučování. Praha: Portál. 2013.
- Rudisill, John. „The Transition from Studying Philosophy to Doing Philosophy.“ Teaching Philosophy, 34:3 (September 2011): 241-271.
- Šebešová, Petra (ed.). Proč a jak učit filosofii na středních školách. Antologie textů z německé didaktiky filosofie [e-kniha]. Praha: Vydavatelství FF UK, 2017.

OBOROVÁ PRAXE

Organizace kurzu:

Na začátku semestru se všichni zapsaní studenti zúčastní úvodního semináře, na kterém se seznámí s různými pojetími výuky filosofie, různými výukovými materiály a učebnicemi a pokud možno i jednotlivými fakultními vyučujícími. Poté si student domluví praxi s jedním či více z doporučených fakultních učitelů (případně s jinými vyučujícími dle svého výběru) a bude postupovat podle pokynů uvedených na fakultní stránce <http://ff.cuni.cz/FF-1417.html>. V závěru semestru proběhne seminář, kterého se zúčastní všichni studenti a na kterém budou jednotlivé praxe společně reflektovány.

V případě zájmu je možné natočit pedagogické výstupy studentů na video a záznam s nimi rozebrat.

Doporučení fakultní učitelé :

Matěj Král (Gymnázium Na Vítězné pláni)

Daniela Petříčková (Gymnázium Arabská)

Barbora Hollmannová (Arcibiskupské gymnázium)

Vzhledem ke konání maturit v LS doporučujeme jít na praxi v průběhu ZS, v LS většina učitelů nemá kapacitu na vedení praxe. Pokud máte zájem o praxi již na začátku školního roku, kontaktujte před začátkem září Petru Šebešovou, která Vám pomůže domluvit si praxi ještě před začátkem či na samém začátku semestru.

Časová dotace:

Celkem 90 hodin praktické činnosti na škole, z toho minimálně **4 hodiny náslechů** a **18 hodin přímé výuky**. Do uvedeného počtu 90 hodin se počítá i zpracování příprav a materiálů do výuky.

Požadavky k zápočtu:

Student

- se aktivně účastní úvodního a závěrečného semináře
- absolvuje praxi v předepsaném počtu hodin
- odevzdá řádně vyplněné všechny předepsané dokumenty

Podrobnější informace viz: <http://ff.cuni.cz/FF-1417.html>.

Psychologie

Psychologie pro učitele: <http://kps.ff.cuni.cz/cs/studium/program-ucitelstvi/psychologie-pro-ucitele/>

Předměty PSYCHOLOGIE PRO UČITELE zajišťuje:

Katedra psychologie UK FF, Celetná 20, 3.p., č. 327
oddělení pedagogické psychologie a psychologie pro učitele
Doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.

ZIMNÍ SEMESTR 2020/2021

ÚVOD DO PSYCHOLOGIE PRO UČITELE – 2/0 Zk (I.Gillernová a kol.)

čtvrtek 15:50-17:25 učebna č. 300, nám. J.Palacha 2

Povinný předmět učitelské přípravy je zakončen **zkouškou**, k níž se student připravuje průběžným studiem povinné a doporučené literatury s využitím přednášek (**povinná účast – minimálně 50% výuky**). Zkouška je realizována formou **písemného testu znalostí** a je předpokladem k zápisu do předmětů PSYCHOLOGIE PRO UČITELE I. a II.

Zápis do předmětu: elektronicky v SIS (počet není omezen) a prezenčně na první přednášce (pro frekventanty kurzů CŽV).

Předpokládané termíny písemného testu (zajišťuje I.Gillernová): (čas a místnost konání písemné zkoušky budou upřesněny)

[Literatura a příklady otázek k závěrečnému testu](#)

PSYCHOLOGIE PRO UČITELE I. – 1/1 Zk

Povinný kurz je ukončený **zkouškou**, požadavky určí vedoucí semináře. PSYCHOLOGIE PRO UČITELE I. zahrnuje poznatky zhruba v rozsahu jedné ze základních učebnic (je třeba doplnit z dalších odborných pramenů):

Čáp,J. Psychologie výchovy a vyučování. Karolinum, Praha 1993.

Čáp,J.; Mareš,J. Psychologie pro učitele. Portál, Praha 2001.

Fontana,D. Psychologie ve školní praxi, Portál, Praha 1997.

Středa 15:50-17:25 PhDr. Václav Mertin

Učebna č. 328 (vchod z míst. č. 326), 3.patro, Celetná 20, Praha 1

nebo

Čtvrtek 9:10-10:45 PhDr. David Čáp, Ph.D. a PhDr. Eva Šírová, Ph.D.

Učebna č. 328 (vchod z míst. č. 326), 3.patro, Celetná 20, Praha 1

ZÁPIS do kurzu : elektronický zápis do SISu, prezenčně se uskuteční na prvním semináři, kdy vyučující upřesní požadavky k atestaci.

PSYCHOLOGIE PRO UČITELE II. – 0/2 Z

Povinný kurz ukončený **zápočtem**, požadavky určí vedoucí cvičení. Předmět je realizován formou **výcviku** zaměřeného na rozvíjení profesních sociálních dovedností učitele (zejména sebepoznávání, poznávání druhých, komunikaci a zvládání konfliktů ve škole).

Výcvik odborně garantují a zajišťují -Doc. Gillernová; Dr. Šírová; Dr.Štětovská, Dr. David Čáp a další. Je realizován v blocích výuky v následujících **termínech**, vždy v učebně č. **328** Celetná 20.

KURZ A

5.11., 12.11. 2020 (čtvrtek) od 12,30 – 18,15 a **6.11., 13.11. 2020** (pátek) od 9,00 – 12,30

KURZ B

19.11., 26.11. 2020 (čtvrtek) od 12,30 – 18,15 a **20.11., 27.11. 2020** (pátek) od 9,00 – 12,30

ZÁPIS do kurzu : elektronický zápis přes SIS a pro frekventanty kurzů CŽV emailem
<mailto:radka.hradcova@ff.cuni.cz>

počet účastníků omezen !!!

Pedagogika

viz <http://pedagogika.ff.cuni.cz/node/185?q=node/331#rozvuss>

PEDAGOGIKA PRO UČITELE na FF UK
zimní semestr 2020/2021

*****

!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!POZOR!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!POZOR!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!POZOR!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Výuka v ZS 2020/21 bude až do odvolání probíhat on-line na platformě MS Teams. Kromě on-line přednášek MS Teams umožňují celou řadu dalších funkcí, vyučující zde s vámi může chatovat, zadávat úkoly, případně nahrávat nejrůznější soubory atd. Více informací včetně návodu na instalaci MS Teams naleznete na <https://elearning.ff.cuni.cz/online-prednasky/microsoft-teams/microsoft-teams-pro-studenty/>

Abyste se mohli k on-line výuce bez problémů připojit, potřebujete funkční PC, notebook, tablet nebo mobilní telefon s dobrým připojením k internetu, ideálně s kamerou a funkčním mikrofonem, kamera však není nezbytná. MS Teams fungují v systémech Microsoft i Apple. Používáme instalace MS Teams FF UK, do kterých se ideálně přihlašujete Vaším fakultním e-mailem.

Vyzkoušejte si prosím připojení do MS Teams nejlépe ještě před začátkem výuky, kdybyste měli nějaké problémy, **prostudujte nejprve návody na odkazu výše** a v případě přetrvávajících problémů mě kontaktujte na tereza.komarkova@ff.cuni.cz

V rozvrhu níže u každého kurzu naleznete odkaz na MS Teams a příslušný kanál kurzu (červeně), ve kterém bude v daný čas probíhat až do odvolání on-line přednáška. V případě návratu do kontaktní výuky na místě platí rozvržení kurzů do příslušných místností.

V MS Teams hlavní odkaz na celý tým (skupinu) s názvem e-learning KPED – učitelství:

<https://teams.microsoft.com/l/team/19%3a7a8a7d45bee140d0bfc3760d78ef1dd5%40thread.tacv2/conversations?groupId=b8c195ae-ac18-4011-92a2-1139c659c69c&tenantId=71cbe59b-f59f-49d8-bed9-6de6b6468917>

Skupinu je možné v MS Teams vyhledat i pod tímto kódem: 9tainig
Vyhledáte-li tým pod tímto kódem, nebudete muset žádat o přijetí do skupiny

Výuka v zimním semestru akademického roku 2020/21 (v MS Teams) začíná v týdnu od 5.10.2020

Vzhledem k rychle se měnící situaci v těchto dnech sledujte prosím pravidelně AKTUALITY na webových stránky katedry!!!

Pedagogika pro učitele I.: procesy spojené s výukou
AUS119002

* úterý	14.10 – 15.45	135/C	Doc.Kasíková
* čtvrtek	14.10 – 15.45	139/C	Dr.Skutil

<https://teams.microsoft.com/l/channel/19%3a3553379799ef4cc5a8bb215e775db57e%40thread.tacv2/Pedagogika%2520pro%2520u%25C4%258Ditele%2520I?groupId=b8c195ae-ac18-4011-92a2-1139c659c69c&tenantId=71cbe59b-f59f-49d8-bed9-6de6b6468917>

Pedagogika pro učitele II.: výchovné aspekty a specifické problémy školní edukace
AUS51900

+
Pedagogika pro učitele II
AUS510003

* pondělí	15.50 – 17.25	139/C	Mgr.Pálenská
-----------	---------------	-------	--------------

Výuka bude probíhat prostřednictvím Moodle, vyčkejte informací od vyučující

Povinně volitelný předmět:

Kazuistický seminář – pedagogika
APR519002

* pondělí	12.30 – 14.05	135/C	Doc.Valenta ¹
-----------	---------------	-------	--------------------------

<https://teams.microsoft.com/l/channel/19%3a1171f9733335421785c2f3768b236c56%40thread.tacv2/Kasuitick%25C3%25BD%2520semin%25C3%25A1%25C5%2599%2520%2520pedagogika?groupId=b8c195ae-ac18-4011-92a2-1139c659c69c&tenantId=71cbe59b-f59f-49d8-bed9-6de6b6468917>

---

¹ Tento seminář je zaměřen na integraci sociálních dovedností do výuky různých předmětů a na využití scénických (inscenačních, rolových, dramatických ...) metod v předmětech aprobace.

POKUD JDE O OBSAH TOHOTO SEMINÁŘE: ČTĚTE URČITĚ ANOTACI V SISU!!!.